

Høringsvar

Som svar på Energistyrelsens henvendelse af 17. oktober 2012 vedrørende høring over ændringer af bygningsreglementet skal Bygnings Frednings Foreningen, BYFO, interesseorganisation for ejere af fredede bygninger, hermed kommentere høringsmaterialet på et for frednings- og bevaringsområdet væsentligt punkt – kap.7.4.1.

BYFO advarer mod to alvorlige og vidtgående konsekvenser af de foreslåede ændringer af Bygningsreglementet: 1) At bygningens indre helt udgår af undtagelsesbestemmelsen. 2) At beskyttelsen af bygningens ydre reduceres markant og i øvrigt bliver omfattet af meget upræcise bestemmelser.

Med den gældende formulering af 7.4.1. er de bevaringsværdige huse omfattet af undtagelsesbestemmelsen, indvendigt som udvendigt, såfremt de er omfattet af en lokalplan, kommuneplan m.v.

BYFO tager klart afstand fra en reformulering af kap. 7.4.1., da der med den nye formulering er risiko for, at der vil forsvinde mængder af historiske og bevaringsværdige bygningsudsmykninger og -elementer, både indvendigt og udvendigt i bygningerne.

De bedste bevaringsværdige bygninger befinder sig på højde med eller lige under de fredede bygninger. De nye energikrav vil betyde, at disse bygninger kan blive antikvarisk svækkede og derved komme til at fremstå med et decimeret udtryk.

De bevaringsværdige bygninger udgør en væsentlig del af den danske kulturarv. Det skønnes, at der på landsplan er ca. 300.000 bevaringsværdige bygninger i kategori 1-4 efter SAVE-metoden.

Omtrent 50.000 af disse – svarende til blot 1,25% af Danmarks samlede bygningsmasse – er medtaget i en lokal- eller kommuneplan og dermed omfattet af den pågældende undtagelsesbestemmelse i BR. Den nugældende undtagelsesbestemmelse omfatter med andre ord et absolut fåtal i forhold til landets flere end 4 mio. bygninger.

Bygningens indre

Det er meget svært at estimere, hvor stor en andel af dette relativt begrænsede antal bygninger, der har bevaringsværdier både på klimaskærmen og i den indvendige del af bygningen.

De indvendige bevaringsværdier er sjældent beskrevet, men i visse tilfælde er de, eksempelvis når Landsforeningen for Bygning - og Landskabskultur har indstillet bygninger til fredning, men indstillingen afvises i Det Særlige Bygningssyn (disse bygninger bliver ofte i stedet udpeget som bevaringsværdige med en klar beskrivelse af de indre og ydre bevaringsværdier), eller når en bygning affredes af Kulturstyrelsen, som til gengæld anbefaler kommunen, at denne udpeges som bevaringsværdig.

Det ville være yderst kompliceret med de gældende udpegningsredskaber at formulere en undtagelsesbestemmelse, som værner om bevaringsværdige interiører og samtidig muliggør energioptimering, hvor dette er formålstjenligt.

Langt de fleste har imidlertid stor interesse i at minimere varmekonsumet og isolere dér, hvor der er mulighed for det, uden at bevaringsværdierne forsvinder.

Bygningens ydre

I lokalplaner, kommuneplaner m.v. er grundlaget for planlægning eller udpegning af bevaringsværdige bygninger ofte mangelfuldt beskrevet. Det er efter BYFOs vurdering derfor vanskeligt at se, på hvilket grundlag det skal afgøres, om *"opfyldelse af kravene i disse bestemmelser* (kap. 7.4.2 og kap. 8.6.2, stk. 2) *vil være i strid med den pågældende planlægning eller udpegning"* – som bestemmelsen foreslås formuleret i forslaget.

Endvidere finder BYFO, at følgende formuleringer fra forslaget er uhensigtsmæssige, svært forståelige og en oplagt anledning til fortolkningsmæssige spørgsmål:

(Bevaringsværdige bygninger) *"... er ligeledes undtaget fra bestemmelserne i kap. 7.4.2. og kap. 8.6.2, stk. 2, i det omfang opfyldelse af kravene i disse bestemmelser vil være i strid med den pågældende planlægning eller udpegning.*

Stk. 3 gælder alene for de dele af en bygnings ydre, der er omfattet af bestemmelserne i en bevarende lokalplan m.m."

Der er efter BYFOs opfattelse tale om dårlig koncipering, der vil medføre udbredt tvivl, herunder uklarhed om, hvordan de to udmeldinger forholder sig indbyrdes.

Den foreslåede bestemmelse, hvorefter undtagelsesbestemmelsen endvidere skal gælde for *"byggearbejder, der efter deres færdiggørelse visuelt vil have indflydelse på dele af en bygnings ydre, der er omfattet af bestemmelserne i en bevarende lokalplan m.m."* er efter BYFOs opfattelse meget vanskeligt administrerbar og vil medføre betydelig tvivl om anvendelsesområdet og sondringen mellem visuelle forhold på dele af bygningen og på den samlede bygning – accentueret af ovenfor beskrevne problematik om vanskelighederne med præcist at afgøre, hvad der er grundlaget for planlægningen eller udpegningen af bygningen som bevaringsværdig.

*

Efter nøje granskning af de anførte ændringsforslag er BYFOs holdning den, at dette område er så marginalt, at det i forhold til de bygningskulturelle og ressourcemæssige omkostninger, der er forbundet med en ændring, hverken er hensigtsmæssigt eller umagen værd at gennemføre en sådan.

I stedet for at ændre Bygningsreglementet vedrørende dette segment vil vi anbefale – og i øvrigt gerne deltage i – en oplysningskampagne, der kan informere kommuner og ejere af de bevaringsværdige bygninger om, på hvilke måder der kan isoleres, uden at det skader bevaringsværdierne. Det vil være en langt mere skånsom måde at gribe problemet an på.

Endelig skal bemærkes, at BYFO af Energistyrelsen allerede i marts, inden ændringerne sendtes ud i bred offentlig høring, blev opfordret til at tilkende foreningens vurdering af udkastet til reformulering af kap. 7.4.1.

BYFO har i mails, ved telefonisk kontakt og ved møde med styrelsen gennem hele forløbet påpeget ovenstående problemstillinger, men kan med beklagelse konstatere, at inddragelsen af foreningen i forarbejdet på ingen måde afspejles i ændringsforslaget.

BYFO skal desuden påpege det kritisable i valg af høringsparter – det forekommer helt urimeligt, at centrale aktører på feltet som Foreningen Bevaringsværdige Bygninger og Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur ikke er at finde på listen over høringsparter, hvor man til gengæld finder kommercielle interessenter som fx Rockwool.

Gitte Spies
Sekretariatskoordinator, cand.jur.

19. november 2012